

EKSTRANUMMER

oppbrudd

ARBEIDERKLASSENS FRIGJØRING ER FORUTSETNINGA
FOR ET FRITT UNIVERSITET

4. årg.

Organ for SUF (m-l) - stud

1969

Onsdag 5. november skal Fjeld-Halvorsen-komiteéns forslag om innføring av vektallsordning på HF behandles i fakultetsrådet. Dette forslaget står i klar sammenheng med Ottosenkomiteéns innstillinger. Ottosenkomiteén uttaler sjøl at den vil ha ei omorganisering av de filologiske og humanistiske studiene etter mønster av vektallsordninga på realfag.

Gjennom dette semestret har studenter og lærere blitt mer og mer klar over hvilke følger vektalls-

ordninga vil få for dem, og det har vokst fram en brei motstand mot forslaget.

For å få en manifestasjon av denne motstanden i forbindelse med behandlinga av forslaget i fakultetsrådet har Faglig Studentfront sendt ut ei oppfordring til studenter og lærere om å demonstrere på plassen utafor Frederikke samtidig som fakultetsrådet har møte. Parolene er gjengitt nedafor.

Et sitat fra Formann Mao Tsetung:

"Vår motstander har det politiske herredømmet i hele landet, og vi har bare små væpnede styrker og derfor var vi alt fra begynnelsen tvunget til å føre kamp mot motstanderens "omringningsfelttog". Skal vi ha muligheter for å gå over til angrep, avhenger det av om vi greier å slå tilbake disse "felttogene", skal vi kunne utvikle oss i tiden framover, må vi greie å slå disse "felttogene".

(Strategiske spørsmål i Kinas revolusjonære krig, Mao Tsetung, Verker i utvalg bind 1.)

Nei til forverring av arbeidsforholda!

VEKTTALLSFORSLAGET MÅ AVVISES!

Forslaget om innføring av vektall på HF utgjør hovedframstøtet i dette semestret fra dem som ønsker å innføre Ottosenkomiteéns forslag over hele universitetet, nemlig monopolkapitalen og dens støttespillere på universitetet. Strategien de bruker for å nå dette målet er utrolig mangfoldig. Når motstanden mot Ottosenkomiteén, (som behandla universitets- og høyskolestrukturen generelt) blir for sterk, forsøker de å ta fakultetene og instituttene ett for ett, de svakeste der motstanden er minst angripes først. Men heller ikke her kan de være for sikre, derfor så vi at de forsøkte å presse igjen vektallsforslaget over hodet på studenter og lærere, uten debatt. Men studentene og lærerne var på vakt, og fikk utsatt behandlinga av forslaget. I dette semestret har det vokst fram en brei opinion mot forslaget på hele fakultetet. Det er derfor klart at når fakultetsrådet skal behandle saka 5. november må den første parolen være:

AVVIS VEKTTALLSFORSLAGET!

Samtidig er det viktig å understreke at kravet om avskaffelse av den obligatoriske latin, som samla brei oppslutning forrige semester, ikke har noe med forslaget om innføring av vektall å gjøre. Men byråkratene i KUD

og fakultetet bruker rett og slett latinsaka som søtningsstoff for å få studentene til å svelge vektallsordninga. I denne situasjon må kravet vårt være:

AVGJØRELSE I LATINSAKA NÅ!

Vår situasjon på universitetet kjennetegnes av at vi står i en defensiv stilling. Hovedmotsigelsen på universitetet utgjøres av motsigelsen mellom monopolkapitalen og flertallet av studentene. I denne motsigelsen er det monopolkapitalen som er hovedsida, dvs. den sterkeste sida, den sida som dominerer og avgjør hvilken karakter motsigelsen skal ha. Situasjonen er den at monopolkapitalen stadig lanserer nye angrep på den nåværende strukturen, foreslår strukturendringer som vil forverre forholda for studentene (økt arbeidspress, hardere konkurranse, dårligere økonomiske kår osv.) Denne forverringa er et utslag av at monopolkapitalen vil redusere mest mulig de utgiftene den har i forbindelse med utdanninga av arbeidskraft. Av Perspektivanalyser, vedlegg til langtidsprogrammet, går det klart fram at den viktigste anstøtssteinen for monopolkapitalen og staten er den tida studenter og elever bruker på utdanninga. Eller retttere sagt, det monopolkapitalen kunne ha tjent, hvis studentene og elevene var ute i produksjonen, og ikke

dreiv med utdanninga si. I analysen av ressurser ved utdanning settes elevtid og læretid opp som store poster for monopolkapitalen. Derfor må studentene "strømme hurtigere gjennom institusjonene". Her som ellers i arbeidslivet blir kravet rasjonalisering. Lærerne må produsere flere enheter (dvs. uteksaminerte akademikere) på kortere tid. Resultatet blir større arbeidspress for studentene og lærerne. (Se eget oppslag om lærernes situasjon.) Derfor må kravet vårt være:

TIL KAMP MOT ØKT ARBEIDSPRESS FOR STUDENTER OG LÆRERE!

I forsøket på å redusere utgiftene sine mest mulig, vil monopolkapitalen prøve å velte størst mulig del av byrdene over på studentene og deres familier (gjennom moms, senking av lån, rentebelastning av lån i studietida osv.) Men disse økonomiske tiltaka er også utmerkete midler når det gjelder å presse studentene fort gjennom utdanninga og nettopp den utdanninga monopolkapitalen ønsker. Ved innføring av vektallsystemet vil dette kunne fungere enda "bedre". Lånekassas kontroll kan gjøres gjeldende innafor hvert enkelt semester, siden man skal ta flere småeksamener i løpet

av et semester. Dessuten kan det settes grenser for hvilke kombinasjoner av emner som "er en rimelig kombinasjon" å gi lån til. Det er på denne bakgrunn at den fjerde parola lyder:

TIL KAMP MOT SKJERPA ØKONOMISK KONTROLL!

Fordi vi står i ei forsvarsstilling, er utsatt for angrep som vil forverre forholda for oss, er vi nødt til å konsentrere oss om å forsvare de rettighetene vi har. Ettersom det er monopolkapitalen og dens redskap staten, som er den sterke part, er det klart at vi ikke kan regne med å avvise alle framstøtene samla, en gang for alle. Rasjonaliseringsframstøtene vil dukke opp snart her, snart der: i komiteer nedsatt under departementet, i lovutkast, i universitetskomiteer eller på de enkelte fakultetene og innafor de forskjellige instituttene. Skal vi ha noe håp om å vinne fram må vi derfor unngå å spre kreftene våre på for mange ting. Vi må tvert i mot konsentrere oss om en av gangen. Videre må vi kunne spille på flere plan, akkurat slik våre fiender gjør. Når det viser seg "politisk umulig" å gjennomføre selve Ottosenkomiteéns forslag på grunn av motstanden fra studentene, svisser de over til fakultetsplan og kommer med de samme forslag der.

Fortsettes på baksida

AVVIS VEKTTALLSFORSLAGET!

TIL KAMP MOT ØKT ARBEIDSPRESS FOR STUDENTER OG LÆRERE!

TIL KAMP MOT SKJERPA ØKONOMISK KONTROLL!

SLÅ TILBAKE OTTOSENKOMITEÉNS RASJONALISERINGSFORSØK!

SOLIDARITET MED ARBEIDSFOLKS KAMP MOT RASJONALISERING!

DEMONSTRASJON MOT VEKTTALLSFORSLAGET

OPPMØTE VED DE ENKELTE FAKULTETENE (SV & HF) KL. 11,30.

DERETTER DEMONSTRASJONSTOG TIL Plassen FORAN FREDERIKKE

HVOR DET BLIR MØTE OG APPELL. (KL. 12,00.)

ONSDAG 5/11.

Arr.: Faglig Studentfront.

Fakultetsrådet på HF – vil det enda en gang gå imot studentenes og lærernes interesser?

STUDENTENE MÅ STÅ SAMLA I KAMPEN MOT VEKTTALLSORDNINGA

Da realfagstudiet i Oslo blei rasjonalisert i 1958 var det få studenter utafor fakultetet som trodde dette ville nå dem. Departementet satte imidlertid alt i 1965 ned Ottosenkomiteen for å få utarbeida en "helhetstløsning" på strukturproblemer ved universitet og høyskoler. Innstillingene har så kommet på løpende bånd fra 1966 til i dag. Formålet med forslaga som er satt fram – og som alle tar mønster av ordninga på realfag – er billigere produksjon av akademisk arbeidskraft, og dermed forverring, ikke forbedring av studentenes arbeidsforhold.

Erfaringene hittil viser klart at Ottosenkomiteen ikke er noe støvete dokument som er glemt av departementet og dets håndlagere på universitetet. Snikinnføringa er alt i gang. På SV har vi fått vektall i cand.polit., kreditordninga i psykologi 2. avd. og emneinnføring på pedagogikk.

Men det mest omfattende departementale framstøtet i den siste tida er Fjeld-Halvorsen-komiteens forslag om vektall på de historisk-filosofiske fagene i Oslo, Bergen og Trondheim.

Hvorfor er spørsmålet om vektall på historisk-filosofisk viktig for studentene ved alle fakulteter i Oslo og Bergen?

Saken er den at dersom vektall blir innført ett sted, vil dette virke som press på de andre stedene hvor systemet ikke er innført. Siden studenter ofte kombinerer utdanning fra forskjellige læresteder, vil innføring av vektall ved et universitet bli brukt som argument for innføring av vektall ved andre universitet. Argumentet vil gå på at en som har begynt å studere etter vektallsordninga ved ett universitet må få kunne fortsette etter dette opplegget hvis han flytter til et annet universitet.

Dessuten vil innføring av vektall ved ett fakultet virke tilbake på andre fakulteter, siden mange ønsker å kombinere fag fra forskjellige fakulteter. Et av argumentene for vektallsforslaget er jo at en skal "viske ut faggrensene" ved å bygge i vei med små emnebrokker fra forskjellige fag.

VEKTTALLSFORSLAGET MÅ AVVISES

Fortsatt fra forsida.

I disse dager står kampen om innføring av vektall på HF. Derfor må vi konsentrere oss om dette. Men kampen er ikke slutt i og med at det blir fattet en avgjørelse i fakultetsrådet. Uansett hvilket utfall saka får der, er vi nødt til å fortsette kampen, på andre plan. Hvis vektallsforslaget går igjennom i fakultetsrådet, må vi sjølsagt kjempe videre mot vektallsordninga i forbindelse med den konkrete tillegginga på hvert institutt. Men sjøl om fakultetsrådet avviser forslaget, må vi fortsette kampen.

Men det forutsetter at vektallssystemet er gjennomført over hele linja. Ottosens krav om "enhetlig evaluering" kommer her inn for fullt.

Studenter og lærere har ingen innflytelse over statens utdanningspolitikk. Vi ser gang på gang at forslaga derfra ikke på noen måte er i vår interesse, men tvert om i mot vil forverre de eksisterende forholda. Men vi kan ikke sitte rolig og se på at disse framstøta fra staten blir igjennom. I mange tilfeller kan vi stoppe dem. Dette krever imidlertid at vi kjenner vår styrke og realistisk vurderer hva vi kan utrette. Det vil føre galt av sted om vi i dag prøver å lage omfattende alternativ til statens framstøt. Dersom vår kamp skal føre fram, må vi først og fremst konsentrere oss om å slå tilbake innstrammingsiltaka som monopolkapitalen lanserer via sitt redskap staten. For å klare dette må vi altså ikke splitte kreftene i eviglange diskusjoner om reformer som vi ikke vil greie å få igjennom.

Statens taktikk er hele tida å spille grupper som har felles interesser ut mot hverandre. Dette så vi blant annet etter psykologenes aksjon mot lukking av studiet, da staten tok bevilgninger fra andre på SV-fakultetet for å gi til psykologene. På samme måte vil staten prøve å spille studenter ved forskjellige fakulteter ut mot hverandre for å få gjennomført vektallssystemet over hele universitetet. Derfor er det viktig for oss å stå sammen med HF-studentene i kampen mot vektall. Mat.Nat.-studentene har allerede tatt det første steget gjennom resolusjonen om vektall på siste allmannamøte. Andre fakulteter må følge opp. Den viktigste manifestasjonen av motstanden mot vektall blir likevel demonstrasjonen utafor Frederikke, onsdag kl. 12,00, når fakultetsrådet skal behandle saka.

SOLIDARITET MED HF – STUDENTENES KAMP !

SLUTT OPP OM DEMONSTRASJONEN MOT VEKTTALLSYSTEMET !

Ut fra den kjennskap vi nå har til fiendens strategi, er det klart at det ikke vil bli slutt på framstøtene. De vil fortsatt dukke opp, bare kamouflert på en annen måte. (Kfr. forslagene til grunnfagsreform på historie som gikk ut på emneinnføring.) På denne måten peker også de fire siste parolene utover 5. november og den konkrete behandlinga i fakultetsrådet.

Utviklinga i kapitalismen har ført til at monopolkapitalen er utsatt for truslen om redusert profitt. Derfor har den satt i gang en storstilet offensiv: i industrien gir dette seg utslag i raffinerte tidsstudier, rasjonalisering, differensierte lønnsystemer osv. På universitetet kommer det klartest til uttrykk i Ottosenkomiteens frontalangrep på universitetets nåværende struktur. Begge steder er rasjonaliseringa et resultat av monopolkapitalens logikk: Å presse mest mulig verdi ut av arbeidskrafta sam-

VEKTTALLSFORSLAGET- EN TRUSSEL OGSÅ MOT LÆRERNE

Kampen mot vektallsordninga og andre Ottosenframstøt har hittil i hovedsak vært ført av studentene, og lærerne har bare i liten grad sluttet seg til. Det er derfor viktig å ta opp lærernes situasjon litt nøyere.

På mange institutter og fakulteter er lærerne i dag i en utsatt stilling. De får stadig flere studenter, mens bevilgningene til nye stillinger, utstyr, kontorhjelp o.l. ikke øker tilsvarende. De må gi stadig mer undervisning, deres arbeidsforhold er stadig truet. I denne situasjonen kan vektallsforslag o.l. fortone seg som muligheter for bedre arbeidsbetingelser og alt pratet om tverrfaglig kontakt høres fristende ut. Men vil innføringa av vektallsordninga eller andre av Ottosenkomiteens forslag løse problemene og misse arbeidspresset?

Nei, tvertimot. Vektallsforlaget betyr umiddelbart oppdeling av faga i en rekke småemner som skal kunne kombineres på forskjellige måter. Dette vil i seg selv stille økte krav til administrasjonen. I tillegg kommer at det skal avholdes eksamen i alle småemnene. I Trondheim vil f.eks. filosofi grunnfag omfatte 29 smådeler, hva dette vil bety av økt eksamensarbeid skulle være unødvendig å kommentere nærmere. Vektall skal dessuten ikke bare innføres på grunnfagsnivå, men i hele studiet, og tendensen der vektall er innført går i retning av stadig flere kurser. På Matematisk-naturvitenskapelig fakultet, der vektallsordninga er gjennomført, blir mange lærere mer og mer misnøyd med all oppstykinga.

Ser man vektallsforslaget i samband med andre Ottosenforslag som også er innført på mat.nat., blir saka enda klarere. Ottosenkomiteen understreker betydninga av at de frie studier blir fastere organisert, dvs. mer obligatorisk undervisning og høyere kontroll. Studentene skal "tas hånd om fra første øyeblikk", og det må sørges for at de følger en fast studieplan. Dette skal sikres ved at instituttene bare får bevilgninger til et konstant, fast studenttall, de vil ikke få råd til å la studentene bruke lengre tid, f.eks. til fordypelse i faget. Lærerne presses derved til å holde stram kontroll med studentene for å holde instituttet gående økonomisk, dvs. lærere og studenter spilles ut mot hverandre. Denne harde effektiviseringa er nødvendig fordi "De høyere utdanningsinstitusjoner representerer så betydelige offentlige investerings- og driftskostnader at deres undervisningskapasitet må utnyttes best mulig". Men dette innebærer også at lærerne må utnyttes mest mulig effektivt. Dette ser vi et klart eksempel på i det svar Psykologisk Institutt fikk fra Kirke- og Undervisningsdepartementet som svar på kravet om flere stillinger: Som utgangspunkt for den oppstilte bemanningsplan har instituttet satt at hver tjenestemann skal ha halvdelen av sin arbeidstid til undervisning og halvdelen til forskning. Departementet vil bemerke at dette ikke er noe prinsipp som kan følges bokstavelig for den enkelte lærer i hver enkelt uke. Dessuten må en se arbeidsåret under ett. Siden det ikke foreligger full studentundervisning hele arbeidsåret, må en regne med at både den enkelte tjenestemann og instituttet må bruke mer enn halvdelen av arbeidstiden på undervisning når studentundervisningen går for fullt, mens dette kan kompenseres ved at det brukes mer tid til forskning i begynnelsen og slutten av undervisningssterminene og mellom disse." Altså:

tidig som den betaler minst mulig av det det koster å produsere og underholde denne arbeidskrafta. Motsigelsen mellom monopolkapitalen og studentmassen (som har sitt brennpunkt i Ottosenkomiteens rasjonaliseringsframstøt), er såleis ikke noen enkeltstående motsigelse isolert fra resten av samfunnet. Den utgjør tvert imot en delmotsigelse i hovedmotsigelsen i samfunnet i dag; motsigelsen mellom arbeid og kapital i det kapitalistiske samfunnet. Kampen mot rasjonaliseringa på universitetet må føres sammen med den kampen arbeidsfolk fører mot rasjonaliseringa på sine arbeidsplasser. Derfor lyder de to siste parolene: **STÅ TILBAKE OTTOSENKOMITEENS RASJONALISERINGSFORSØK !**

SOLIDARITET MED ARBEIDSFOLKS KAMP MOT RASJONALISERING !

Lærerne bør undervise i semestret og forske i feriene. Videre: Departementet vil spesielt peke på at en ikke uten videre kan regne all veiledning til hovedfagsstudenter som undervisning, da det i ikke liten utstrekning også må sies å virke inspirerende på forskningsvirksomheten, både for den enkelte forsker og hele instituttet". og "Når det gjelder administrative oppgaver o.l. må dette sees som en tredje funksjon som ikke ensidig skal belastes den halvdel av instituttens arbeidskraft som "avsettes" til undervisning." Igjen: Lærernes tid skal i så høy grad som mulig gå til undervisning, andre oppgaver skal belastes forskningstida.

Dette er nødvendig fordi stadig flere undervisningsoppgaver skal legges på lærerne, mer obligatorisk kursundervisning, organisert forskerutdanning, kveldeundervisning for deltidsstudenter, sommersemesterundervisning etc. og dette skal maktet uten tilsvarende økning i antallet stillinger. Denne utviklinga er klart parallell til det som foregår på andre arbeidsplasser. Rasjonaliseringa har overalt til hensikt å presse arbeidstakerne (lærerne) til å produsere mer (flere studenter) på kortere tid for å øke profitten for dem som eier og forvalter monopolkapitalen.

Dette er realiteten i Ottosenkomiteens forslag. Alt vakkert snakk om faglig samarbeid og fordypelse er bare sukkerbiter som skal få rasjonaliseringa til å smake bedre i første omgang. Lærerne må derfor organisere seg og sammen med studentene gå til kamp mot ytterligere forverring av arbeidsforholda. Lærere og studenter har felles interesser i å bekjempe Ottosenkomiteens rasjonaliseringsframstøt.

STUDENTSAMSKIPNADEN I OSLO

er studentenes velferdsorganisasjon ved Universitetet og høyskolene i Oslo. Student-samskipnadens virksomhet omfatter blant annet:

**Spisesteder
Universitetsbokhandlene
Universitetsforlaget
Varehus
Daginstitusjoner for barn
Utbyggingsavdeling
Studentbyen på Sogn
Boligformidling
Studentenes Reisebyrå
Helsetjenesten
v/ Universitetet i Oslo**

Adr.: Universitetsenteret, Blindern, Oslo 3
Telefon: 46 68 80
Telegramadr.: «STUDENT»

oppbrudd

"Når ei avis er kommet vel igang, må den skjøttes samvittighetsfullt og bra. Dette har leserne like stort ansvar for som redaksjonen. Det er svært viktig at leserne sender inn forslag og skriver korte brev og artikler, som viser hva de liker og hva de ikke liker. Dette er den eneste måten man kan sikre avisas framgang."

Mao Tsetung.

OPPBRUDD utgis av Sosialistisk Ungdomsforbund (marxist-leninistene)'s Studentlag. Adressen er postboks 115, Blindern, Oslo 3. Postgirokonto nr. 20 51 79.

Ansvarlig redaktør: Lars Ivar Hansen. Redaksjonen adresse: Postboks 115, Blindern, Oslo.

Årsabonnement på OPPBRUDD koster kr. 10,-. Abonnementspenger innbetales over postgirokonto nr. 20 41 88, og talongen merkes: "Abonnement OPPBRUDD".